

**Tento materiál byl vytvořen v rámci projektu Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost.**

Projekt MŠMT ČR	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.2146
Název projektu školy	Inovace ve vzdělávání na naší škole ZŠ Studánka
Klíčová aktivita III/2	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada č. III

Identifikátor DUM: VY_32_INOVACE_SADA III_D , DUM 11

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Název: Martin Luther

Autor: Mgr. Ilona Bartošková

Stručná anotace: Pracovní list je věnován tématu německému reformátorovi. Nabízí využití techniky čtení s předvídáním, přičemž se snaží navodit paralelu mezi děním v českých zemích v 15. stol. a událostmi v Německu v 16. stol. Ukazuje, že postoj společnosti k církvi prošel jistými změnami, neboť Lutherovo učení mělo ohlas i jinde v Evropě a ve snaze reformovat církve nezůstal sám.

Metodické zhodnocení: Materiál byl odpilotován ve třídě 7. A dne 3. 5. 2011. Časová dotace 1. hodina. Naplňuje očekávaný výstup „žák vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky“. Jeho použití předpokládá, že žáci jsou již seznámeni s pojmem „reformace“ (např. formou krátkého frontálního výkladu učitele). Text je možné rozstříhat, aby všichni žáci četli text skutečně po částech a na zadané otázky odpovídali bez možnosti zjistit si předem pokračování. Úkoly v pracovním listu lze použít pro závěrečné opakování nebo jako součást testu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Člověk, který není ochoten pro něco zemřít, není hoden toho, aby žil.“

Martin Luther

V českých dějinách se objevil muž, který se tímto citátem řídil, přestože se s jeho autorem nemohl setkat. Žil o sto let dříve. Kdo byl tím Čechem, který byl ochoten pro vlastní přesvědčení obětovat vlastní život? (nápověda: 6. 7. 1415)

Za jakou pravdu tento Čech umíral?

Martin Luther (*1483 – +1546) byl vzdělaným mnichem a učitelem na německé univerzitě. Žil v době všeobecné nespokojenosti se stavem církve, proto chtěl otevřít akademickou diskusi, která měla vést k její nápravě. Roku 1517 zveřejnil 95 tezí, ve kterých pojmenovává problémy tehdejší církve, především v nich kritizuje prodej odpustků. Setkává se s velkým ohlasem veřejnosti.

Jak podle tvého názoru reagovali představitelé církve?

Oficiální místa obviňují Luthera z kacířství. Luther však neustupuje a zachází dál. Popírá dokonce neomylnost papeže. Veřejně pálí papežskou bulu, ve které mu papež hrozí klatbou. Následně je skutečně exkomunikován (vyloučen) z církve.

Jak podle tvého názoru reaguje na exkomunikaci německá veřejnost a saský kníže, na jehož území kacíř Luther pobýval?

Luthera se ovšem zastali obyčejní věřící i řada šlechticů. Sám saský kníže Fridrich III. Moudrý poskytuje Lutherovi azyl na hradě Wartburg. Jeho stoupenci proti snaze zastavit jeho reformátorské úsilí protestují, a proto se jim začíná říkat protestanti. Luther překládá Nový zákon do němčiny, je přesvědčen, že Písmo svaté je nejvyšší pravdou a autoritou, která musí být přístupná a srozumitelná všem. Zavádí také přijímání pod obojí pro všechny věřící. Pokládá tak základy nové, evangelické církve lutherské, která je zcela nezávislá na vůli papeže. Označení „evangelická“ zdůrazňuje, že konečnou autoritou pro věřící je evangelium. Lutherovy snahy o reformu katolické církve tak ve skutečnosti vedly k jejímu rozdělení.

Úkoly

1. *Napiš souvislý text o 5 – 6 větách o životě a činech Martina Luthera a použij přitom níže uvedená slova (pořadí slov můžeš měnit a použít jakýkoliv pád).*

Luther, reformátor, Německo, století, katolická církev, Jan Hus, odpustky, přijímání pod obojí, překlad, evangelická lutherská církev, exkomunikace, rozdělení

2. *Martin Luther prohlásil: „Vše, co papež ustanoví a udělá, chci přijmout jen za předpokladu, že to posoudím podle Písma svatého.“ Které z následujících tvrzení odpovídá jeho prohlášení?*
 - a) Nařízení papeže jakou nejvyššího představitele církve musí být přijímány zcela bezvýhradně a to i v případě, že nejsou v souladu s Písmem svatým.
 - b) Přijetí papežských nařízení je podmíněno tím, že nebudou odporovat Písmu svatému, neboť to je pro věřícího nejvyšší autoritou.
 - c) Jako věřící Luther předpokládá, že papež vždy jedná v souladu s Písmem svatým, a je proto třeba jeho rozhodnutí přijímat.
3. *„Jen lidské učení hlásají ti, kdož tvrdí, že „sotva cinkne peníz o dno truhlice, ihned vyletí duše z očiště“. Ze kterého z uvedených děl nebo listin může pocházet tento citát? Proč se tak domníváš?*
 - a) 95 tezí Martina Luthera
 - b) Wormský edikt, který zakazoval čtení a šíření Lutherových spisů a nařizoval jejich spálení.
 - c) Decret Romanum Pontificem, papežská bula, která Luthera exkomunikovala z církve.

Použité zdroje:

Wikipedie.cz [online]. 2011 [cit. 2011-26-04]. 95 tezí. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/95_tez%C3%AD>.